

PARTIJ VOOR DE DIEREN

DORDRECHT

NATUURLIJK

Inleiding

Dordrecht is voor iedereen. Iedereen heeft recht op een eigen plek om te wonen. Op een tochtje door onze prachtige natuur. Op schone lucht, in alle hoeken van ons eiland. Op de ruimte om zichzelf te zijn. Niet alleen mensen, maar alle dieren.

Om dat voor elkaar te krijgen, zijn belangrijke keuzes nodig. En de Partij voor de Dieren durft die te maken. Wij willen klimaatverandering tegengaan. Wij willen rechten geven aan dieren. De natuur de stad in halen, straten laten zoemen van het leven. En we willen dat iedereen een goed en rechtvaardig leven kan hebben. In heel Dordrecht, van de eeuwenoude binnenstad en de gezellige woonwijken, tot de altijd veranderende Biesbosch. De Partij voor de Dieren zet alles op alles om te zorgen voor een beter leven voor mens en dier.

Sinds 2022 zit de Partij voor de Dieren in de Dordtse gemeenteraad, met 2 van de 39 zetels. We hebben in die tijd ongelooflijk veel bereikt. Voor dier en natuur, maar ook op allerlei andere thema's. De successenpagina op onze website is inmiddels flink. Moet je nagaan wat we voor elkaar krijgen met nog meer donkergroene kracht in de raad!

Pieter Groenewege
Lijsttrekker Dordrecht

1

EEN LEEFBARE AARDE

Klimaat, biodiversiteit en energie

We leven op een prachtige planeet die ons alles biedt wat we nodig hebben. Toch maken vervuiling, het verdwijnen van natuur en het gebruik van gif de Aarde steeds onleefbaarder voor mens én dier. We staan voor een klimaat- en natuurcrisis die we nú moeten stoppen.

En dat kan! In Dordrecht werken we samen met Dordtenaren, organisaties en ondernemers aan meer natuur, gezonde lucht, schoon water en veilige, schone wijken.

De grootste vervuilers laten we meer betalen, terwijl we mensen met een lager inkomen helpen om duurzamere keuzes te maken. Energiebesparing staat daarbij voorop, aangevuld met manieren om energie duurzaam op te wekken.

Zo bouwen we samen aan een groene, eerlijke en sociale toekomst, voor álle Dordtenaren!

- Dordrecht roept de klimaat- en biodiversiteitscrisis uit.
- De gemeente wordt fossielvrij.
- Windmolens komen enkel op plekken waar (bijna) niemand er last van heeft, zoals langs de A16.
- Zonnepanelen op daken worden de norm, behalve op monumenten. Er komen geen zonneparken in de natuur.
- De gemeente ondersteunt inwoners die hun woning willen verduurzamen, vooral als zij dat zelf niet kunnen betalen.
- Het warmtenet van HVC mag niet duurder zijn dan een gasaansluiting.
- Voor elk huis een oplossing: de gemeente maakt voor ieder adres duidelijk waar duurzame warmte vandaan gaat komen.
- We belonen mensen die hun afval goed scheiden met lagere kosten.
- Energieslurpende bedrijven zijn niet welkom. Bestaande vervuilende industrie wordt niet uitgebreid.
- Er komt geen kerncentrale op het eiland van Dordt.

2

DIEREN ZIJN ONZE MEDEBEWONERS

Dierenrechten en dierenwelzijn

In Dordrecht leven meer dieren dan mensen, maar bij nieuwe plannen worden ze vaak vergeten. Dieren hebben ook recht op een fijne plek, om zich natuurlijk te kunnen gedragen en met respect behandeld te worden.

Daarom wil de Partij voor de Dieren een wethouder voor Dierenrechten & Dierenwelzijn. Dordrecht moet álle dieren beter beschermen: huisdieren, landbouwdieren en ook wilde dieren die ziek of gewond raken. We stoppen met de vee-industrie en met het gebruik en doden van dieren voor vermaak, traditie of mode.

Zo geven we ook de dieren in Dordrecht eindelijk de stem die ze verdienen.

- Iedere wijk heeft minimaal één veilige hondenloslooplek.
- Mensen met een krappe beurs krijgen via de Dordtpas korting op de dierenartskosten.
- De dierenopvangen, zoals Louterbloemen, krijgen genoeg geld voor het vervoer, de verzorging en de opvang.
- Stadsboerderij Weizigt stopt met het fokken en slachten van dieren.
- Dieren die in de natuur thuishoren, houden we niet in gevangenschap. Er komen geen nieuwe herten bij in de hertenkamp.
- Jacht wordt niet langer toegestaan op onze gronden en hengelen wordt niet langer toegestaan in onze wateren.
- We voorkomen aanrijdingen met reeën door wegen in het buitengebied veiliger te maken.
- We beperken het aantal bijenkasten om de wilde bij te beschermen.
- Rattenoverlast stoppen we door zwerfafval tegen te gaan. We doden ze niet.
- We gaan evenementen waar dieren worden gebruikt tegen.

3

KIES VOOR GROEN

Natuur en biodiversiteit

Natuur is van levensbelang. De mens neemt heel veel ruimte in door de intensieve veehouderij, gebouwen, industrie, wegen en recreatie. Hierdoor is er steeds minder ruimte voor dieren, planten en bomen in Dordrecht.

Zonder natuur kunnen we niet leven. Daarom wil de Partij voor de Dieren meer bomen, struiken, bloemen en planten. Gifvrij en goed voor de biodiversiteit.

Het moet weer gonzen van de bijen, vlinders en libellen. Bomenkap en onnodig maaien moet stoppen, de natuur moet de ruimte krijgen om te groeien en te bloeien.

Een groen Dordrecht is de basis voor een gezonde, gelukkige en toekomstbestendige gemeente.

- De Biesbosch is beschermde natuur, geen verdienmodel. Het Biesboschcentrum krijgt voldoende geld, zodat het niet afhankelijk is van betaalde recreatie.
- Het Wantij wordt een natuurlijke ader door de stad: het Wantijpark wordt een getijddepark en de Vlij wordt doorgestoken onder de Oranjelaan.
- Kappen met kappen! Er is vaker een kapvergunning nodig voor het kappen van een boom. Er komt een herplantplicht.
- Het boomonderhoudsbudget gaat flink omhoog, zodat 'dure bomen' niet gekapt hoeven te worden.
- De gemeente plant volop biologische bomen en planten en beheert het groen ecologisch.
- We laten Dordt weer zoemen, met meer bloemenweides en stoeplantjes.
- Versteende pleinen en straten, zoals het Energieplein, worden radicaal vergroend.
- De gemeente gaat gebruikmaken van milieuvriendelijke machines voor het groenbeheer, zonder lawaai en uitstoot.
- Inwoners die regenwater op hun eigen terrein opvangen, krijgen korting op de rioolheffing.
- We geven de natuur een stem in de besluiten van de gemeente.

4

DE ECONOMIE IN EVENWICHT

Economie, werk, inkomen en bestaanszekerheid

Economische groei is niet de oplossing, maar juist het probleem. Het is nú tijd voor een ander economisch systeem. Geld verdienen ten koste van dieren, natuur en andere mensen moet stoppen.

De Partij voor de Dieren kiest voor een schone, eerlijke, duurzame en lokale economie voor alle mensen én dieren waarmee we samenleven.

Een circulaire economie waarin ecocide (schade aan de natuur) en milieuvervuiling worden gestopt. We zuinig omgaan met grondstoffen. En overstappen van een wegwerpeconomie naar een kringlooeconomie, zonder afval! Dus voor vervuilende bedrijven en reclames is geen ruimte meer in Dordrecht.

In Dordrecht gaan we voor welzijn boven winst, en een economie binnen de grenzen van onze planeet.

- Op het eiland van Dordrecht is geen ruimte voor industrie die de omgeving vergiftigt. De gemeente zet alles op alles om Chemours te sluiten. Zo snel mogelijk nul uit de pijp is de absolute ondergrens.
- Dordrecht stopt met het promoten van cruiseschiptoerisme.
- Mensen die weinig afval aanbieden, hoeven minder afvalstoffenheffing te betalen.
- Reclames voor dierlijke producten, fossiele reclames en gok- en alcoholreclames verdwijnen uit het straatbeeld.
- Dordrecht helpt mensen met een laag inkomen, onder andere door korting te geven op de dierenartskosten.

5

WONEN IS EEN BASISRECHT

Wonen en bouwen

Een goede woning is een basisrecht voor iedereen. De huidige wooncrisis is het gevolg van jarenlange verkeerde politieke keuzes. De Partij voor de Dieren wil het tekort aan woningen duurzaam oplossen. Dordrecht volbouwen is niet de oplossing; dat maakt de gemeente onleefbaar. Wij willen de beschikbare ruimte en woningen eerlijk en betaalbaar verdelen.

We maken ruimte voor extra woningen door de vee-industrie te laten krimpen. Die neemt nu de helft van ons land in beslag. Op die plekken kunnen we nieuwe woningen bouwen en natuur aanleggen. Woningen die betaalbaar zijn en voor iedereen: starters, senioren, alleenwonenden of mensen in alternatieve woonvormen. Minimaal 40% van de huurwoningen moet sociale huur worden. De woningen die we bouwen zijn klimaatneutraal, circulair en natuurinclusief.

- We bouwen niet in de polders, maar binnen de stadsgrenzen, zoals op het Maasterras en Gezondheidspark.
- Ook zonder nieuwbouw kunnen we meer woningen creëren, door woningsplitsing en het verhuren van (studenten)kamers makkelijker te maken waar dat kan.
- We bouwen dubbel betaalbaar: met lage energie- én woonlasten.
- De gemeente handhaaft strenger bij misstanden rond woningen, zoals achterstallig onderhoud en woonoverlast.
- Daklozen hoeven niet buiten te slapen en hun huisdieren zijn welkom in de opvang.

6

INCLUSIEF, RECHTVAARDIG EN SOLIDAIR

Iedereen doet ertoe

De Partij voor de Dieren wil bouwen aan een samenleving waarin iedereen zich welkom en thuis voelt. In Dordrecht is dat helaas niet altijd zo. Te veel mensen hebben het gevoel dat ze er niet bij horen. Vaak wordt de schuld van problemen bij een ander gelegd. Mensen en groepen die het toch al lastig hebben. Ze krijgen te maken met vooroordelen, uitsluiting en geweld; bijvoorbeeld vluchtelingen of transpersonen. Dat is onacceptabel!

Racisme en discriminatie - zichtbaar of onzichtbaar - mogen geen plek hebben in Dordrecht. De Partij voor de Dieren staat voor een inclusieve gemeente waarin alle Dordtenaren kunnen meedoen, ongeacht gender, leeftijd, achtergrond, seksuele voorkeur, beperking, chronische ziekte, neurodivergentie of financiële situatie. In Dordrecht gaat de kern zijn: 'Beslis niet over ons, maar met ons.'

- Dordrecht bestrijdt álle vormen van racisme en discriminatie, zoals antisemitisme, moslim-, homo- en transgenderhaat.
- We komen met een gerichte aanpak van arbeidsmarkt- en woondiscriminatie, inclusief het inzetten van mystery guests.
- De buitenruimte en publieke gebouwen worden voor iedereen toegankelijk gemaakt.
- Bij het station en bij het Dordthuis worden leenrollators en -rolstoelen aangeboden.
- Het Dordtse slavernijverleden als suikerstad wordt zichtbaar op straat.

7

SCHOON VERKEER

Mobiliteit en bereikbaarheid

Onze gemeente kan zoveel schoner, mooier en gezonder als we ons anders gaan verplaatsen. Daarom willen wij rechtvaardige straten: de auto is niet langer de baas, er komt meer ruimte voor voetgangers, fietsers en het openbaar vervoer.

Waar nu nog auto's geparkeerd staan, kan groen groeien en bloeien en kunnen kinderen veilig spelen.

Zo zorgen we voor een rechtvaardige straat met een groene, veilige omgeving voor mensen en dieren en gezonde lucht.

Dordrecht kiest voor meer schoon openbaar vervoer, dat we gratis maken voor mensen die dat nodig hebben.

- De binnenstad wordt autoluw en er komen meer autovrije straten.
- We zorgen ervoor dat fietsers door kunnen fietsen bij kruispunten.
- In alle woonwijken is regelmatig openbaar vervoer beschikbaar, ook in de avond en in het weekend.
- Door de hele stad zorgen we voor meer elektrische deelauto's en deel(bak)fietsen.
- Onveilige straten als de Chico Mendesring, de Bosboom Toussaintstraat en de Oude Veerweg richten we verkeersveiliger in.

8

GEZOND EN VEILIG IN DORDRECHT

Gezondheid, zorg en veiligheid

Iedereen wil een gezond leven. Dat begint met een leefomgeving die uitnodigt om naar buiten te gaan, te bewegen en gezond te eten.

De Partij voor de Dieren kiest voor preventie: voorkomen is beter dan genezen, zowel bij ziekten als bij criminaliteit.

Gezonde, biologische plantaardige voeding moet betaalbaar en toegankelijk zijn. Meer groen verlaagt stress en zorgt voor schone lucht. Zorg moet beschikbaar zijn voor iedereen, zonder lange wachtlijsten en passend bij ieders situatie.

Gezondheid gaat ook over mentaal welzijn.

Een sociale, veilige en ontspannen samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn is belangrijk. Dordrecht pakt seksueel overschrijdend gedrag en femicide hard aan. Net als andere vormen van geweld. En ook dieren verdienen bescherming. In Dordrecht heeft dierenmishandeling geen plek.

- We stoppen met het plastificeren van de buitenruimte. Er komen geen nieuwe kunstgrasvelden. Als bestaande kunstgrasvelden aan vervanging toe zijn, worden ze vervangen door echt gras.
- Dordrecht legt houtstook volledig aan banden, zowel binnen als buiten.
- Het vervoer van gevaarlijke stoffen over de Dordtse treinsporen moet stoppen.
- Er komt een nieuw gemeentelijk voedselbeleid, met de nadruk op gezonde, plantaardige voeding en duurzame boeren. We weren fastfoodketens.
- De gemeente investeert in jongerencentra en buurthuizen.

9

EEN LEVEN LANG LEREN

Onderwijs en cultuur

Goed onderwijs is de basis van een vrije en eerlijke samenleving. Het leert kinderen kritisch denken en bewust omgaan met natuur, klimaat en dieren. Maar niet ieder kind in Dordrecht krijgt nu dezelfde kansen. De Partij voor de Dieren wil daarom meer geld naar onderwijs. Scholen krijgen groene, duurzame gebouwen en schoolpleinen. Onderwijs moet niet alleen gaan om cijfers, maar ook om sociale, creatieve en emotionele ontwikkeling.

Iedereen die dat wil, moet een leven lang kunnen leren. Ook kunst en cultuur horen daarbij. Ze maken ons creatief, kritisch en geven nieuwe ideeën. Kunst kan ontroeren, laten nadenken en zorgen voor verandering. Daarom steunen we een sterke cultuursector met eerlijke beloning voor makers, ruimte voor amateurs om zich te ontwikkelen en een divers aanbod voor bezoekers.

- Alle Dordtse basisschoolkinderen krijgen een Biesboschexcursie aangeboden om de Dordtse natuur te leren kennen en waarderen.
- Door bijlessen op scholen voor iedereen toegankelijk te maken vergroten we kansen-gelijkheid.
- Het Onderwijsmuseum, het Patriciërshuis en Sterrenwacht Mercurius krijgen structurele subsidies van de gemeente.
- Ook voor (amateur-)kunstenaars en creatieve starters creëert Dordrecht een plek, zoals Door.
- We beschermen monumenten en natuurlijk erfgoed.

10

SAMEN, EERLIJK EN OPEN

Democratie, bestuur, digitalisering en privacy

De lokale overheid moet betrouwbaar zijn. Dordrecht is geen bedrijf en inwoners zijn geen klanten. Dordtenaren moeten kunnen meedenken en meebeslissen over hun stad of buurt. De gemeente neemt hun mening serieus en beslist open en transparant. Privacy en zeggenschap over eigen gegevens worden goed beschermd.

Samenleven betekent ook oog hebben voor de wereld om ons heen. Oorlog en conflicten ver weg hebben invloed hier. Soms leidt dat tot spanningen tussen inwoners. De gemeente moet dit voorkomen en heeft de plicht om tegen onrecht op te staan. Iedereen moet zijn stem kunnen laten horen.

De Partij voor de Dieren staat voor het demonstratierecht. Vreedzame demonstraties worden in Dordrecht ruim ondersteund.

- Communicatie vanuit de gemeente wordt begrijpelijker en sneller.
- We zijn voorzichtig met het inzetten van cameratoezicht. Dit verplaatst vaak het probleem zonder het op te lossen.
- De gemeente maakt zich los van Microsoft en kiest voor open source software om onafhankelijk te worden van de onbetrouwbare regering van de Verenigde Staten.
- Beslissingen over mensen worden door mensen gemaakt, niet door computers.
- Dordrecht spreekt uit dat Palestina een onafhankelijke staat is en roept de landelijke overheid op dit ook te doen.

**SAMEN ZORGEN WE VOOR
EEN ANDER POLITIEK KLIMAAT.
STEM 18 MAART**

**PARTIJ
VOOR DE
DIEREN**

DORDRECHT

NATUURLIJK